

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta 16.12.2025

Helmet-kirjastojen päivitetyt toistaiseksi voimassa olevat käytösäännöt 1.1.2026 alkaen

Valmistelijat / lisätiedot:
Nyberg Ritva

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kulttuurijohtaja Tommila Susanna

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta hyväksyy Helmet-kirjastojen päivitetyt käytösäännöt 1.1.2026 alkaen. Käytösäännöt ovat voimassa toistaiseksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan lautakuntien tehtävänä on hyväksyä kirjaston käytösäännöt (I osa 4. luku 10 § kohta 9).

Nyt hyväksyttävänä on Helmet-kirjastojen yhteiset päivitetyt käytösäännöt.

Lautakunnan hyväksymiä ajantasaisia käytösääntöjä tarvitaan myös ohjaamaan Kulttuurin tulosityksikön viranhaltijoiden päätöksentekoa omalla vastualueellaan.

Voimassa olevat käytösäännöt on esitetty liitteessä 1.

Ehdotus uusiksi käytösäännöiksi on esitelty liitteessä 2.

Espoon kaupunginkirjaston tilojen käyttöperiaatteet on esitelty liitteessä 3.

Käytösäännöt

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastot (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa) muodostavat kirjastoverkon, jolla on yhteinen kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto, yhteiset käytösäännöt ja yhteisiä työryhmiä. Kirjaston käytösäännöt määrittelevät, kuinka aineistoa lainataan, käsitellään ja palautetaan, sekä miten kirjaston tiloja ja palveluita käytetään. Käytösäännöillä varmistetaan asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuus ja viihtyvyys. Käytösääntöjä voidaan muuttaa tarpeen mukaan. Helmet-kirjaston käytösääntöihin sitoudutaan allekirjoituksella, jonka asiakas antaa kirjastokortin hankkimisen yhteydessä.

Yleisten kirjastojen käytösäännöt, lainauskielto ja kirjaston käyttökielto perustuvat lakiin yleisistä kirjastoista 1492/2016. Joissakin kirjastoissa voi asioida omatoimisesti varsinaisten palveluaikojen ulkopuolella, jolloin henkilökunta ei ole paikalla. Saadakseen käyttöoikeuden omatoimikirjastoihin, tulee henkilön sitoutua noudattamaan tätä varten laadittuja omatoimikirjastojen käytösääntöjä.

Nykyiset käytösäännöt ovat tulleet voimaan 1.2.2023. Käytösääntöjen ajanmukaisuutta, käytäntöjä, käytettyjä termejä ja muita muutostarpeita on syytä tarkastella aina määräajoin, jotta ne vastaavat tätä päivää.

Käytösäännöillä on myös syytä pystyä vastaamaan mahdollisiin kirjastoa koskettaviin ajankohtaisiin ilmiöihin, kuten v. 2025 kevättalvella tapahtuneisiin ulkopuolisten koolle kutsumiin yleisötilaisuuksiin, jotka saattavat jatkua myös myöhemmin tulevaisuudessa. Sen vuoksi käytösääntöihin on lisätty lause, jossa todetaan tarvittavan kirjaston luvan, mikäli kutsuu koolle yleisötilaisuuden. Muista Helmet-kirjastoista poiketen Espoossa vastaava lause lisättiin jo keväällä 2025 päivitettyihin kirjaston tilojen käyttöperiaatteisiin, jotka kulttuurilautakunta hyväksyi kokouksessaan 11.3.2025. Kirjaston tilojen käyttöperiaatteet on esitelty liitteessä 3.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Liite_1_Helmet-käytösäännöt FINAL 2023
- 2 Liite_2_UUDET_Helmet-käytösäännöt elokuu_2025
- 3 Liite_3_Espoon kaupunginkirjaston tilojen yleiset käyttöehdot

Oheismateriaali

Tiedoksi